

Yargıtay 2. HD E.2024/6045 K.2024/6732 (02.10.2024)

Karar metni, Yargıtay Başkanlığı Karar Arama sistemindeki yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

2. Hukuk Dairesi 2024/6045 E. , 2024/6732 K.

"İçtihat Metni"

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ :Asliye Hukuk Mahkemesi

SAYISI : 2022/471 E., 2023/21 K.

KARAR DÜZELTME İSTEYEN : Davacı erkek vekili

Taraflar arasındaki manevî tazminat davasından dolayı bozma sonrası yapılan yargılama sonunda, Mahkemece davanın kısmen kabul kısmen reddi ile davacı yararına manevî tazminata, davalı ... yönünden ise davanın pasif husumet yokluğu nedeniyle reddine karar verilmiştir.

Kararın davacı kadın vekili ve davalı ... vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine, Dairece hükmün bozulmasına karar verilmiştir.

Davacı erkek vekili tarafından Dairece verilen kararın düzeltilmesi istenilmiş olmakla; kesinlik, süre ve diğer usul eksiklikler yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, karar düzeltme dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; davalı eşinin diğer davalı ... ile kendisini aldattığını, müvekkilinin, öğrencileri, arkadaşları, çevresi nazarında olumsuz bir izlenime yol açtığını, bu olayların müvekkilinin yaptığı işi ve hayatını olumsuz etkilediğini, manevî yönden telafisi imkansız zararlar gördüğünü belirterek davalılardan ayrı ayrı 100.000,00 TL olmak üzere davacı lehine toplamda 200.000,00 TL manevî tazminata karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

II. CEVAP

Davalılar vekili cevap dilekçesinde özetle; açılan davanın haksız ve mesnetsiz olduğunu, aldatma iddialarının gerçeği yansıtmadığını, ortada bir aldatma durumunun yaşanmadığını, davalılar arasında amir-memur ilişkisinin olduğunu belirterek davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

III. MAHKEME KARARI

Kozan 1.Asliye Hukuk (Aile) Mahkemesinin 17.02.2016 tarihli kararı ile; davacının Kozan İlçesinde bir özel dershanede çalıştığı, kadınının ise Kur'an kursu öğreticisi olarak görev yaptığı, davalı kadının görev yapmakta iken ilçe müftüsü ile gönül ilişkisi içerisine girdiği, Diyanet İşleri Başkanlığınca yapılan soruşturmaya göre de, davalı ve üçüncü şahıs müftünün bu olay nedeniyle görevden atılmaları yönünde ceza verildiği, tarafların boşanma davalarının görüldüğü, davalının zina nedeniyle kusurlu bulunduğu, yaşanan bu aldatma olayının basın ve medyaya yansıdığı, davacının çalıştığı iş yeri ve çevresinde duyulduğu, davacının manevî olarak acılar çekmesine neden olduğu, davacının yaşanan bu olaylardan dolayı kişilik haklarının zarar gördüğü gerekçesiyle davanın kısmen kabulü ile 20.000,00 TL manevî tazminatın yasal faizi ile davalılardan ortaken ve müteselsilen alınarak davacıya verilmesine karar verilmiştir.

IV. BOZMA VE BOZMADAN SONRAKİ YARGILAMA SÜRECİ

A. Birinci Bozma Kararı

1. Mahkeme kararına karşı süresi içinde taraf vekilleri temyiz isteminde bulunmuştur.
2. Yargıtay 4. Hukuk Dairesinin 03.05.2016 tarihli kararıyla; uyuşmazlığın bir bölümünün aile hukukuna ilişkin olmasına ve aile mahkemesi sıfatıyla karar verilmiş bulunmasına göre, temyiz inceleme görevinin Yargıtay Kanunu'nun 14 üncü maddesi ve Başkanlar Kurulu kararı uyarınca Yargıtay 2. Hukuk Dairesine ait olduğu gerekçesiyle dosyanın görevli Daire belirlenmek üzere Hukuk İşbölümü İnceleme Kuruluna gönderilmesine karar verilmiştir.
3. Yargıtay Hukuk İşbölümü İnceleme Kurulunun 29.09.2016 tarihli kararıyla; 23.07.2016 tarihinde yürürlüğe giren 6723 Sayılı Kanun'un 21 inci maddesinin ikinci fıkrası "...Dosya kendisine gönderilen ilgili hukuk dairesi, bir ay içinde yapacağı ön inceleme sonucunda iş bölümü bakımından kendisini görevli görmez ise gerekçesiyle birlikte dosyayı görevli olduğu kanısına vardığı ilgili hukuk dairesine gönderir. Bir aylık sürenin bitiminden sonra veya duruşma günü verilen dosya hakkında gönderme kararı verilemez. Gönderme Kararı üzerine dosya kendisine gelen hukuk dairesi iki hafta içinde yapacağı ön inceleme sonucunda görevli olmadığı kanaatindeyse, varsa geçici hukuki koruma tedbirlerine dair talepler hakkında da karar vermek suretiyle dosyayı Hukuk İşbölümü İnceleme Kuruluna gönderir. İki haftalık sürenin bitiminden sonra gönderme kararı verilemez. Kurul tarafından yapılan ön inceleme sonunda verilen iş bölümüne ilişkin karar kesindir..." hükmünü içermekte olup, anılan bu yasa gereğince dosyanın HİİK'na gelebilmesi için görevli gösterilen İkinci daireden HİİK'na gönderilmesi gerekmektedir. Hal böyle olunca Hukuk Dairesince dosyanın temyiz incelemesini yapmakla görevli olarak 2. Hukuk Dairesi gösterilmiş olduğundan, anılan bu daireye dosyanın tetkiksiz olarak gönderilmesi, bu dairece yapılacak inceleme sonucu dosyanın temyiz incelemesini yapma görevini Dairelerine ait olduğu görüşüne varılması halinde; dosyanın dairede bırakılması, aksi halde hangi dairenin görevli olduğunun gerekçeleri gösterilerek HİİK'na gönderilmesi için dosyanın tetkiksiz olarak gönderme kararında gösterilen Yargıtay Hukuk Dairesine gönderilmesine karar verilmiştir.
4. Yargıtay 2. Hukuk Dairesinin 19.02.2019 tarihli kararıyla; davanın, davalılar tarafından gerçekleştirildiği iddia olunan haksız fiil nedeniyle uğranılan manevî zararın tazminine ilişkin manevî tazminat davası olup 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'ndan (6098 sayılı Kanun) kaynaklandığı, davacının tüm aşamalarda iddia ve beyanları dikkate alındığında 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun (4721 sayılı Kanun) 174 üncü maddesinin ikinci fıkrasına dayanan manevî tazminat istemi bulunmadığı gibi davacı ile davalı ...'ın evliliklerinin de halen devam ettiği, gerçekleşen bu durum karşısında, bu davaya bakma görevinin Asliye hukuk mahkemesine ait olduğu, Mahkemece Asliye hukuk mahkemesi sıfatıyla dava görülüp karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde esasının incelenmesi doğru olmadığı gerekçesiyle hükmün bozulmasına karar verilmiştir.

B. İkinci Bozma Kararı

1. Bozmaya uyan Kozan 1.Asliye Hukuk Mahkemesinin 26.09.2019 tarihli kararıyla; davalı kadının sadakat yükümlülüğünü ihlal ettiği, davalılar arasında yaşanan olayların davacının kişilik haklarına saldırı oluşturduğu gerekçesiyle davanın kısmen kabulüne, 20.000,00 TL manevî tazminatın yasal faizi ile davalılardan ortaken ve müteselsilen alınarak davacıya verilmesine karar verilmiştir. Karar, davalılar vekilince temyiz edilmiştir.
2. Dairenin 05.12.2019 tarihli kararı ile; 4721 sayılı Kanun'un 185 inci maddesinin üçüncü fıkrasında düzenlenen sadakat yükümlülüğünün evlilik sözleşmesinden kaynaklanmakta olup, ihlal edilmesi durumunda yalnızca sözleşmenin taraflarının yani eşlerin birbirlerine karşı ileri sürebilecekleri nispi hak niteliğinde olduğu, mutlak bir hak mahiyetinde olmadığı için herkese karşı ileri sürülemeyeceği, bir kişinin eşi tarafından aldatılmamayı isteme hakkı şeklinde herkese karşı ileri sürebileceği mutlak bir kişilik hakkı yasalarda yer almadığına

göre, aldatma eylemine katılan üçüncü kişinin aldatılan eşin bir mutlak hakkını ihlal ettiğinden de söz edilemeyeceği, evlilik birliğinin tarafı olmayan ve dolayısıyla sadakat yükümlülüğü bulunmayan üçüncü kişinin eşler arasındaki evlilik sözleşmesinden kaynaklanan yükümlülüklerle uyma zorunluluğu da bulunmadığı, eş olmayan davalının eyleminin haksız fiil sorumluluğu kapsamında kalmayacağı zira haksız fiil sorumluluğundan söz edebilmek için, eylemin emredici bir hukuk normuna aykırı olması gerekmesine karşın üçüncü kişi yönünden bu unsur gerçekleşmediğinden 6098 sayılı Kanun'un 49 uncu maddesinin birinci fıkrası kapsamında da davacının üçüncü kişi konumunda olan diğer davalıdan talep ve dava hakkı bulunmadığı, üçüncü kişi davalının, davacıya zarar verme kastıyla hareket ettiği de iddia ve ispat edilemediğine göre, 6098 sayılı Kanun'un 49 uncu maddesinin ikinci fıkrası uyarınca da üçüncü kişi olan davalı yönünden davanın kabul olanağı bulunmadığı, davacı tarafından davalı ... aleyhine açılan davanın reddine karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde davalıların ortaken ve müteselsilen sorumlu tutularak davanın kısmen kabulüne karar verilmesinin usul ve kanuna aykırı olduğu gerekçesiyle hükmün bozulmasına, bozma sebebine göre davalı ... aleyhine hükmedilen tazminata ilişkin temyiz itirazının şimdilik incelenmesine yer olmadığına karar verilmiş, karara karşı davacı ve davalı ... vekili karar düzeltme talebinde bulunmuş, Dairenin 28.06.2021 tarihli kararıyla karar düzeltme talebinin reddine karar verilmiştir.

C. Mahkemece Bozmaya Uyularak Verilen Son Karar

Mahkemenin yukarıdaki başlıkta tarih ve sayısı belirtilen kararıyla; davalı kadının sadakat yükümlülüğünü ihlal ettiği, yaşanan olayların davacının kişilik haklarına saldırı oluşturduğu gerekçesiyle davanın kısmen kabulü ile 50.000,00 TL manevî tazminatın dava tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalı ...'dan alınarak davacıya verilmesine, sadakat yükümlülüğünün, evlilik sözleşmesinden kaynaklanmakta olup, ihlal edilmesi durumunda yalnızca sözleşmenin taraflarının yani eşlerin birbirlerine karşı ileri sürebilecekleri nispi hak niteliğinde olduğu, herkese karşı ileri sürülemeyeceği, eş olmayan davalının eyleminin haksız fiil sorumluluğu kapsamında kalmayacağı zira haksız fiil sorumluluğundan söz edebilmek için, eylemin emredici bir hukuk normuna aykırı olması gerekmesine karşın üçüncü kişi yönünden bu unsur gerçekleşmediğinden davacı tarafından, davalı ... aleyhine açılan davanın pasif husumet yokluğu nedeniyle reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuran

Mahkemenin yukarıda belirtilen kararına karşı davacı vekili ve davalı ... vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Gerekçe ve Sonuç

Dairenin 12.02.2024 tarih ve 2023/5271 Esas, 2024/756 Karar sayılı kararıyla; olayları açıklamak taraflara, hukuki nitelendirmenin ise hâkime ait olduğu, davacı erkeğin 05.08.2015 tarihinde Kozan Aile Mahkemesinin 2020/5 Esas sayılı dosyasında evlilik birliğinin sarsılması hukuki sebebine dayalı boşanma davası açtığı, ıslah ile zina hukuki sebebine dönüştürdüğü davasında eldeki işbu manevî tazminat davasına atıfta bulunarak eşinden ve üçüncü kişiden manevî tazminat talebinde bulunduğunu belirttiği, temyiz yolu incelemesine konu işbu davanın dava dilekçesinde davacı erkeğin, eşinin ve üçüncü kişinin sadakatsizlik eylemi nedeniyle manevî tazminat talebinde bulunduğu; bilahare açtığı boşanma davasında ise kişilik haklarına saldırı nedeniyle eşinden de manevî tazminat talep ettiğini ancak genel mahkemede bu yönde talepte bulunduğu için ayrıca ve yeniden talepte bulunmadığını ifade ettiği, davacının açıklanan beyan içerikleri bütünüyle ve birlikte değerlendirildiğinde, açılan davanın üçüncü kişi yönünden genel hükümlere tabi manevî tazminat talebi; davalı eş yönünden ise boşanmanın fer'i niteliğindeki manevî tazminat

talebi niteliğinde olduğu, nitekim, davacı erkeğin boşanma dosyasına sunduğu ıslah dilekçesindeki beyanlarından da davalı eşe yönelttiği manevî tazminat talebinin baştan beri aile hukuku kapsamında ve boşanmanın fer'îsi niteliğinde olduğunun görüldüğü, açıklanan sebeplerle ve davacı tarafından açılan ve halen de derdest olan boşanma davası bulunduğu da gözetildiğinde; davalı eş yönünden yapılan manevî tazminat talebinin aile mahkemesinde ve boşanma davası ile birleştirilerek incelenebilir hale geldiği, görevin kamu düzenine ilişkin olduğu, mahkemece yargılamanın her aşamasında kendiliğinden dikkate alınması gerektiği, 4787 sayılı Aile Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yargılama Usullerine Dair Kanun'un 4 üncü maddesi; 4721 sayılı Kanun'un ikinci kitabından üçüncü kısım hariç olmak üzere (4721 sayılı Kanun md. 118-395) kaynaklanan bütün davaların Aile Mahkemesinde bakılacağına hükme bağlandığı, o halde talep hakkında delilleri takdir ve ifa etme görevinin Aile Mahkemesinin görevi kapsamında kaldığı nazara alınarak geline bu aşamada talebin niteliği gereği görevsizlik kararı verilmesi gerekirken yargılamaya devamla yazılı şekilde ve usulü kazanılmış haklara da riayet edilmeyerek hüküm kurulmasının doğru olmadığı gerekçesiyle temyiz olunan Mahkeme kararının belirtilen sebeple davalı ...'a karşı açılan dava yönünden bozulmasına, bozma sebebine göre davacı vekilinin Sultan'a yönelik davası yönünden yapılan temyiz itirazlarının şimdilik incelenmesine yer olmadığına, davalı ... vekilinin tüm, davacının davalı ...'e karşı açılan davaya yönelik temyiz itirazlarının reddi ile temyiz olunan kararın, davalı ...'e karşı açılan davanın reddi yönünden onanmasına karar verilmiştir.

VI. KARAR DÜZELTME

A. Karar Düzeltme Yoluna Başvuran

Dairenin yukarıda belirtilen kararına davacı erkek vekili karar düzeltme isteminde bulunmuştur.

B. Karar Düzeltme Sebepleri

Davacı erkek vekili karar düzeltme dilekçesinde özetle; davalı ... aleyhine açılan davanın reddine dair verilen kararın onanmasına karar verilmesinin hatalı olduğu, davalı ... aleyhine açılan dava ile ilgili yargılama yapmakla görevli mahkemenin asliye hukuk mahkemesi olduğu, Dairenin bu yönde verdiği bozma kararının yerinde olmadığı, yine diğer temyiz itirazlarının şimdilik incelenmesine yer olmadığına karar verilmesinin de hatalı olduğu, davacı erkek yararına hükmedilen manevî tazminat miktarının çok az olduğu belirterek kararının düzeltilmesini talep etmiştir.

C. Gerekçe

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Dava, eşin evlilik birliği içinde gerçekleştirdiği kusurlu eylemi nedeniyle manevî tazminat istemine ilişkin olup uyuşmazlık, davanın kabulünün yerinde olup olmadığı ve görev ile karar düzeltme koşullarının oluşup oluşmadığı noktasında toplanmaktadır.

2. İlgili Hukuk

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 166 ncı maddesi, 190 ıncı maddesi, 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun (1086 sayılı Kanun) 440 ıncı maddesi; 4721 sayılı Kanun'un 174 üncü maddesi; 6098 sayılı Kanun'un 49 uncu maddesi.

3. Değerlendirme

1. Yargıtay kararının düzeltilmesi 1086 sayılı Kanun'un 440 ıncı maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

2. Mahkemece verilen karar, Dairemizce yasal ve hukuki dayanakları gösterilmek suretiyle bozulmuş olup, temyiz ilamında bildirilen gerektirici sebeplere göre karar düzeltme istemi 1086 sayılı Kanun'un 440 ıncı maddesindeki nedenlerden hiçbirisine dayanmamaktadır. Bu nedenle yerinde olmayan istemin reddi gerekmiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeple;

Karar düzeltme talebinin REDDİNE,

1086 sayılı Kanun'un 442 nci maddesinin son fıkrası ve 4421 sayılı Kanun'un 2 nci ve 4 üncü maddesinin (b) bendinin (1) inci alt bendi delaletiyle takdiren 2.320,00 TL para ceza ile 891,50 TL karar düzeltme ret harcının düzeltme isteyenden tahsiline,

02.10.2024 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.